

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชี สำหรับ 3 รอบระยะเวลาบัญชี (ปี 2555 – 2557) ได้แสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัท ว่างบการเงินของบริษัทได้แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ปีบัญชี	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	สำนักงานที่ตรวจสอบบัญชี	ความเห็นในรายงานการตรวจสอบ
2557 (ม.ค.57-ธ.ค.57)	นายไวยโรจน์ จินตามณีพิทักษ์	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไข
2556 (ม.ค.56-ธ.ค.56)	นายไวยโรจน์ จินตามณีพิทักษ์	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไข
2555 (ม.ค.55-ธ.ค.55)	นายไวยโรจน์ จินตามณีพิทักษ์	บจก.เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี	ไม่มีเงื่อนไข

สรุปงบการเงิน (งบการเงินเฉพาะบริษัท)

หน่วย : ล้านบาท

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,273.25	2,554.68	2,811.59
รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน	118.11	122.12	113.89
รายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	855.88	597.80	768.60
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	4.35	0.94	5.43
รายได้อื่น	38.24	32.49	37.04
รายได้รวม	3,289.83	3,308.03	3,736.55
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	2,699.90	2,725.89	3,165.94
ต้นทุนทางการเงิน	281.23	329.34	393.16
ภาษีเงินได้	68.17	47.71	37.33
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม	3,049.30	3,102.94	3,596.43
กำไรสุทธิ	240.53	205.09	140.12
กำไร ต่อหุ้น สุทธิ	0.54	0.46	0.31
จำนวนหุ้น (หุ้น)	447,369,569	447,369,569	447,369,569
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,401.07	1,539.94	1,296.09
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	9,043.65	10,489.43	11,295.37
สินทรัพย์รวม	10,444.72	12,029.37	12,591.46
หนี้สินหมุนเวียน	3,206.72	4,606.38	3,937.68
หนี้สินไม่หมุนเวียน	5,177.31	5,336.17	6,552.10
หนี้สินรวม	8,384.03	9,942.55	10,489.78
ส่วนของผู้ถือหุ้น	2,060.69	2,086.83	2,101.69
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท/หุ้น)	4.61	4.66	4.70
เงินปันผล (บาทต่อหุ้น)	0.40	0.28	-

สรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น ⁽¹⁾	22.27%	23.38%	23.74%
อัตราดอกเบี้ยรับ ⁽²⁾	8.07%	7.86%	7.10%
อัตราดอกเบี้ยจ่าย ⁽²⁾	3.88%	3.85%	4.05%
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ⁽²⁾	4.18%	4.01%	3.05%
อัตรากำไรสุทธิ	7.31%	6.20%	3.75%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	11.92%	9.89%	6.69%

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	2.46%	1.83%	1.14%
อัตรากำไรหมุนของสินทรัพย์	33.62%	29.44%	30.35%

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	4.07	4.76	4.99
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ (เท่า)	1.29	1.25	1.21
อัตรากำไรจ่ายเงินปันผล (%)	74.40	61.08	

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ กรณี operating lease⁽²⁾ กรณี financial lease

ข้อมูลต่อหุ้นและอัตราการเติบโตของธุรกิจ

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	4.61	4.66	4.70
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.54	0.46	0.31
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.40	0.28	-
อัตราการเจริญเติบโต			
สินทรัพย์รวม	14.44%	15.17%	4.67%
หนี้สินรวม	17.26%	18.59%	5.50%
รายได้จากการขายหรือบริการ	9.07%	0.55%	12.95%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวมต้นทุนทางตรง)	41.02%	8.87%	3.61%
กำไรสุทธิ	19.54%	-14.74%	-31.68%

	2555 ม.ค.55-ธ.ค.55	2556 ม.ค.56-ธ.ค.56	2557 ม.ค.57-ธ.ค.57
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	9.18	7.52	8.02
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) (Cash Basis)	0.24	0.19	0.25

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน)**ภาพรวมของการดำเนินงาน**

ในปี 2557 ยังคงเป็นอีกปีหนึ่งที่ธุรกิจของบริษัท ภัทรลิขิง จำกัด (มหาชน) มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ดังเช่นในหลายปีที่ผ่านมาเพื่อรักษาสถานะผู้นำตลาดเช่าดำเนินงานรถยนต์โดย ณ สิ้นสุดปี 2557 บริษัทมีสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่มูลค่าของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินลดลงเล็กน้อยตามการผ่านชำระของสัญญาเช่าทางการเงิน ส่งผลให้บริษัทมีรายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าทั้งสองประเภทรวมกันที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ผลจากการที่ตลาดรถยนต์มือสองตกต่ำเป็นประวัติการณ์ตั้งแต่ปี 2555 จากโครงการรถยนต์คันแรกที่กระตุ้นยอดขายรถยนต์มือหนึ่ง จนทำให้ปริมาณรถยนต์มือสองเข้าสู่ตลาดรถยนต์ใช้แล้วมาเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้บริษัทมีกำไรสุทธิลดลง อย่างไรก็ตามหากตัดผลกระทบจากการจำหน่ายรถยนต์มือสองออกแล้วในปี 2557 นี้บริษัทยังสามารถรักษาผลกำไรจากการดำเนินงานไว้ได้ใกล้เคียงกันในปีก่อนหน้า

ผลการดำเนินงานปี 2557 เปรียบเทียบกับปี 2556

โครงสร้างรายได้ในปี 2557 เปรียบเทียบกับปี 2556 ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2556	ปี 2557	% เพิ่ม (ลด)
ค่าเช่ารับจากสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,555	2,812	10.06
รายได้จากสัญญาเช่าการเงิน	122	114	(6.74)
รายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	598	769	28.57
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์และสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย	1	5	473.17
รายได้อื่น	32	37	14.00
รวมรายได้	3,308	3,737	12.95

สัดส่วนรายได้ของบริษัทประกอบด้วยค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงาน และรายได้จากสัญญาเช่าการเงิน รวมจำนวน 2,925 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 9 เป็นผลมาจากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

ขณะที่ในปี 2557 บริษัทมีรายได้จากการขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 769 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 171 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 จากปีก่อนหน้า ตามปริมาณการจำหน่ายทรัพย์สินให้เช่าทั้งหมดสัญญาเพิ่มขึ้น

โครงสร้างค่าใช้จ่ายในปี 2557 เปรียบเทียบกับปี 2556 ตามตาราง ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2556	ปี 2557	% เพิ่ม (ลด)
ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่า	1,957	2,144	9.53
ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	550	796	44.65
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	219	226	3.61
ต้นทุนทางการเงิน	329	393	19.38
รวมค่าใช้จ่าย	3,055	3,559	16.49

ต้นทุนทางตรงจากการให้เช่าที่มีค่าเสื่อมราคาเป็นส่วนประกอบหลักในปี 2557 มีจำนวน 2,144 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 187 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 10 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นที่สอดคล้องกับการเติบโตของสินทรัพย์ให้เช่าดำเนินงานโดยการขยายสินทรัพย์ให้เช่าดังกล่าวมาจากการใช้หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเป็นหลัก ทำให้ต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้นจำนวน 64 ล้านบาท หรือร้อยละ 19 ขณะที่อัตราดอกเบี้ยจ่ายในปี 2557 เท่ากับร้อยละ 4 ใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ต้นทุนขายสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มขึ้น จำนวน 246 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 45 ตามปริมาณการจำหน่ายทรัพย์สินให้เช่าที่หมดสัญญาเพิ่มขึ้น

ในปี 2557 บริษัทมีกำไรสุทธิ จำนวน 140 ล้านบาท โดยมีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 24 ใกล้เคียงกับในปีก่อนหน้า แต่สาเหตุที่ทำให้ตัวเลขกำไรสุทธิลดลงเนื่องจากสถานการณ์ราคาตลาดของรถยนต์มือสองที่ปรับลดลงก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อการจำหน่ายรถยนต์ที่หมดสัญญาของบริษัท

ฐานะการเงินของ บริษัทภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 เปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 12,591 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 562 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 923 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทำให้ ณ สิ้นปี 2557 บริษัทมีมูลค่าสุทธิของสินทรัพย์ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานเท่ากับ 10,111 ล้านบาท ในขณะที่ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน ณ สิ้นปี 2557 เท่ากับ 1,579 ล้านบาท โดยรวมแล้วสินทรัพย์ให้เช่าทั้งสองประเภทซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้แก่บริษัทมีสัดส่วนร้อยละ 93 ของสินทรัพย์รวมของบริษัท ในส่วนของ สินค้าคงเหลือ ณ สิ้นปี 2557 มีจำนวน 92 ล้านบาท ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2556 ซึ่งมีจำนวน 271 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทมีนโยบายปรับลดจำนวนสินค้าคงเหลือลงเพื่อสร้างกระแสเงินสดเพิ่มขึ้น ทั้งนี้บริษัทพยายามหาช่องทางจำหน่ายทรัพย์สินหมดสัญญาเช่าผ่านช่องทางการขายสู่ผู้เช่าโดยตรงมากขึ้น แทนการขายผ่านบริษัทการประมูลเพียงอย่างเดียวอย่างที่ผ่านมา รวมถึงการนำทรัพย์สินที่หมดอายุสัญญาเช่าดังกล่าวมาให้เช่าระยะสั้นเพื่อเป็นการใช้ประโยชน์ทรัพย์สินเพิ่มขึ้น และเป็นการหลีกเลี่ยงการจำหน่ายรถยนต์ที่หมดอายุสัญญาในสถานการณ์ที่ระดับราคารถยนต์มือสองยังคงอยู่ในระดับต่ำ

ณ วันสิ้นงวดของทั้งปี 2556 และปี 2557 บริษัทไม่มีลูกหนี้ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน แต่บริษัทได้ทำตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในลักษณะสำรองทั่วไปจำนวน 3.8 ล้านบาท \

และ 6.3 ล้านบาทสำหรับปี 2556 และปี 2557 ตามลำดับ ในขณะที่บริษัทมีลูกหนี้ตามสัญญาเช่าการเงินที่เกินวันครบกำหนดชำระมากกว่า 3 เดือน ณ วันสิ้นงวดปี 2557 เท่ากับ 2.3 ล้านบาท ซึ่งบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ สิ้นงวดปี 2557 เท่ากับ 2 ล้านบาท ซึ่งการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวจัดว่ายังคงเพียงพอต่อคุณภาพลูกหนี้ของบริษัทในปัจจุบัน

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีหนี้สินรวมจำนวน 10,490 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 547 ล้านบาทเมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2556 ซึ่งบริษัทมีหนี้สินรวม 9,943 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6 มีสาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจากจำนวน 9,380 ล้านบาท เป็น 10,050 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 670 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 โดยหนี้สินที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเนื่องจากบริษัทมีนโยบายการกู้เงินระยะยาวให้สอดคล้องกับระยะเวลาการให้เช่าสินทรัพย์เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมดนั้นมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ เพื่อหลีกเลี่ยงความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2557 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 4.99 เท่า แต่หากคำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ระดับ 4.78 เท่า ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดเงื่อนไขการกู้ยืม (covenant) ในส่วนของอัตราส่วนหนี้สิน (คำนวณเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย) ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของหุ้นกู้ของบริษัทไว้ที่ระดับไม่เกิน 5.25 เท่า 6 เท่า และ 7 เท่า (ขึ้นกับเงื่อนไขของหุ้นกู้แต่ละชุด) จึงจัดว่าบริษัทยังคงสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของการกู้ยืมดังกล่าวได้

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 2,102 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 จำนวน 15 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2557 และ ปี 2556 เท่ากับ 6.69% และ 9.89% ตามลำดับ

สภาพคล่อง

สภาพคล่องสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 บริษัทมีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 3,152 ล้านบาท และบริษัทมีการจ่ายซื้อสินทรัพย์ให้เข้าตามสัญญาเช่าดำเนินงานจำนวน 3,296 ล้านบาท รวมกับการจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 46 ล้านบาท เป็นผลให้บริษัทมีเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 190 ล้านบาท ในขณะที่บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุนจำนวน 3 ล้านบาทซึ่งส่วนใหญ่เนื่องมาจากการขายอุปกรณ์ และมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 146 ล้านบาท โดยมาจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน, การออกหุ้นกู้, และเงินกู้ยืมระยะยาว ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับการขยายสินทรัพย์ให้เข้าของบริษัทได้ในปัจจุบัน

นอกเหนือจากค่าเช่ารับที่บริษัทได้รับในแต่ละเดือนแล้ว บริษัทยังคงมีวงเงินกู้ระยะสั้นที่สามารถเบิกใช้กับสถาบันการเงินได้อีกเป็นจำนวนมากและได้รับการอนุมัติเงินกู้ระยะยาวจากสถาบันการเงินหลายแห่ง รวมทั้งยังสามารถออกหุ้นกู้และตัวแลกเงินเพื่อระดมทุนได้อย่างต่อเนื่อง จึงจัดได้ว่าบริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน

เหตุการณ์และปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทในปี 2558 อย่างมีนัยสำคัญน่าจะมาโครงสร้างราคารถยนต์มือสองที่เริ่มทรงตัว หลังจากการปรับลดลงของราคารถใช้แล้วอย่างหนักตลอด 2-3 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามความเป็นไปได้ของระดับราคารถยนต์มือสองที่จะกลับมาสู่สภาวะปกติคงเป็นไปได้ค่อนข้างยาก ส่งผลให้บริษัทยังต้องดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังต่อไป

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยบวกจากประมาณการการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มดีขึ้นอย่างชัดเจน และสถานการณ์ทางการเมืองที่มีเสถียรภาพมากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ภาคธุรกิจมีความต้องการใช้บริการเช่าสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้น โดยทางบริษัทได้เล็งเห็นโอกาสทางธุรกิจจากการให้บริการเช่าดำเนินงาน และการบริการด้านอื่นที่เกี่ยวข้องไม่เพียงแต่สินทรัพย์ให้เช่าประเภทยานพาหนะซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท แต่ยังมีความเป็นไปได้ในการให้เช่าสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าเดิมของบริษัทซึ่งมีประวัติการชำระดีและกลุ่มลูกค้าใหม่ที่มีผลประกอบการดีได้ในอนาคต